

FEGYVERNEK ÉS VIDÉKE KÖRZETI TAKARÉKSZÖVETKEZET

Fegyvernek, Felszabadulás út 138.

**NYILVÁNOS TÁJÉKOZTATÓ A
FEGYVERNEK ÉS VIDÉKE KÖRZETI
TAKARÉKSZÖVETKEZETRŐL**

Fegyvernek, 2010. május 27.

A Fegyvernek és Vidéke Takarékszövetkezet a Hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló, többször módosított 1996.évi CXII.Törvény 137/A § , valamint A hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007.(IX.4.) Kormányrendelet előírásainak az alábbiakban tesz eleget.

A Takarékszövetkezet a HPT 137/A § (4) bek, a) pontja szerinti lényeges információkat hozza nyilvánosságra.

Tartózkodik a HPT. 137/A § (3) bek. b) pontjában meghatározott információk nyilvánosságra hozatalától, mivel azok közzététele versenypozícióját ronthatja, illetőleg a Takarékszövetkezetet titoktartási kötelezettség terheli ügyfelei vagy harmadik személy felé.

A fentieknek megfelelően a következőkben a Takarékszövetkezet kockázatvállalására, tőkemegfelelésére és kockázاتمérésre vonatkozó elveit mutatjuk be a kormányrendeletnek megfelelő tagolásban.

A bemutatottak kiegészítik a 2009. évre vonatkozó éves beszámolóban nem teljeskörűen kifejezhető információkat, adatokat.

A TAKARÉKSZÖVETKEZET KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEI ÉS MÓDSZEREI (234/2007.3.§)

Takarékszövetkezetünk kiemelt figyelmet fordít a kockázatok figyelésére, számszerűsítésére és folyamatos monitoringjára, különösen a 2008. január 1-től hatályba lépett Basel II-es tőkeértékelési és szabályozási elvek alapján.

KOCKÁZATKEZELÉSI ALAPELVEK

1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (Biztonságos működés elve).
2. A Takarékszövetkezet úgy alakítja kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatokot hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggenek. (Összeférhetlenség elve)
3. A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében. (Együttműködés elve)
4. A Takarékszövetkezet kockázatokot a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.

5. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. (Lényeges kockázatok kezelésének elve)
6. A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
7. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. (Költséghaszon elve)
8. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limitet úgy alakítja, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző Takarékszövetkezeteknek és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának. (Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)
9. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
10. A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatát, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
11. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
 - a.) Kockázati kitétségek és a kitétségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
 - b.) Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
 - c.) Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
 - d.) Kockázatok alakulásának figyelése
 - e.) Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések
12. A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. (Tiltott tevékenységek elve)
13. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőkemegfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

KOCKÁZATKEZELÉSI STRATÉGIA ÉS FOLYAMATA

A Takarékszövetkezet rendelkezik kockázati stratégiával. A stratégia a lényeges kockázatok tekintetében kockázati típusonként tartalmazza a Takarékszövetkezet kockázatvállalási hajlandóságának mértékét.

A takarékszövetkezet kockázatkezelési folyamata – mely épül az integráció által kidolgozott közös módszertanra – nagy hangsúlyt fektet a limitek rendszerére, mivel a limitek által meghatározott keretek behatárolják a kockázatvállalás nagyságát.

A takarékszövetkezeti integráció ajánlásait figyelembe véve a szövetkezet koncentrációs ügyfél-, partner-, likviditási -,ágazati-, termék limiteket határozott meg.

A limiteken túl a kockázatok kezelésére és ezáltal a tőkeszükséglet meghatározására stressz teszteket alkalmaz.

A kockázatvállalás során alkalmazott módszerek alkalmasak a felvállalt kockázatok kezelésére és az üzleti kockázatok várható veszteségeinek a meghatározására.

KOCKÁZATI TIPUSOK

A Takarékszövetkezet az alábbi kockázatkezelési típusokra fordít nagyobb figyelmet, de a felsorolásban nem szereplő kockázatokat is figyelemmel kíséri és kezeli.

Hitelezési kockázat – a Takarékszövetkezet szabályozói tőkekövetelménye és belső tőkeszükséglete szempontjából kiemelkedő jelentőségű.

Általánosságban annak a kockázata, hogy a hitelintézetnek egy szerződéses partnere felé kitettsége áll fenn, és a hitelintézetet veszteség éri a szerződéses partner nem szerződés szerinti teljesítése miatt.

A belső tőkeszükséglet számítását és kimutatását a minimális tőkeszükséglet számításához kialakított PSZÁF adatszolgáltatási táblák sémája szerint kell elvégezni.

Koncentrációs kockázat – a HPT szerint olyan kockázat, amely az azonos jellemzőkkel bíró ügyfelekkel szemben felmerülő, különböző szerződéses kapcsolatokból fakadó kockázatok együtteséből ered.

A koncentrációs kockázatok belső tőkeszükségletének meghatározásánál az alábbi elvek érvényesülnek:

- a limitek meghatározása stressz feltételezésen alapul, azaz, a kitettségek 10%-a meg nem térülése esetén a szavatoló tőkevesztés ne legyen nagyobb 25%-nál;
- a kockázatok fedezetét a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül meghatározott tőkepuffer jelenti;
- limiten felül a túllépést szavatoló tőkével kell fedezni.

Hpt.Nagykockázati limithez tartozó szavatoló tőke-millió Ft	595,462
Limit a szavatoló tőkéhez képest – 20 legnagyobb kitettség ügyféllel/ügyfélcsoporttal szemben	250%
Legnagyobb 20 ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni limit abszolút mértéke – millió Ft	1488,655
Legnagyobb 20 ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni limittúllépés – millió Ft	0,000
Legnagyobb 20 ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni limittúllépés belső tőkével fedezendő hányada	10%
Legnagyobb 20 ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni limittúllépés belső tőkeszükséglete korrigálva a nagykockázati limittúllépések összességénél a szavatoló tőkéből levont összegnek azzal a hányadával, amely a limittúllépés esetén belső tőkével fedezendő	0,000
Stressz hatás – 20 legnagyobb kitettsége nem teljesítővé váló hányada	5%
Értékvesztés hányad	50%
Stressz hatás mértéke – tőkepufferhez – millió Ft	14,1095

Egy ágazatban lévő összkitettségre vonatkozó limit a szavatoló tőkéhez képest	250%
Ágazati limit abszolút mértéke – millió Ft	1488,655
Limittúllépés összesen – millió Ft	0,000
Egy ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni összes közvetlen és közvetett kitettségre vonatkozó limit a szavatoló tőkéhez képest	75%
Limit abszolút mértéke – millió Ft	446,597
Limittúllépés összesen – millió Ft	0,000

Nem-kereskedési könyvi kamatláb kockázat- a PSZÁF-nak a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója alapján azon jelenlegi, illetve jövőbeni kockázatokat jelenti, amelyek az intézmény jövedelmezőségére, tőkehelyzetére a piaci kamatlábak kedvezőtlen változása esetén hatnak.

A kamatláb kockázat forrásai, fajtái:

- a kamatlábak időbeli változása és a cash-flow-k időbeli változása közötti eltérés
- a kamatlábak között fennálló kapcsolatok megváltozása az egyes piacokat, termékeket jellemző hozamgörbék között
- ugyanazon termék, vagy piac vonatkozásában az egyes lejáratú tartományokban a kamatlábak közötti kapcsolatok megváltozása
- a termékekben rejlő rejtett, kamatlábbal kapcsolatos opciók

A belső szabályozásban meghatározott limiten belül a nem-kereskedési könyvi kamatkockázat tőkefedezetét a számszerűsített belső tőkeszükséglet felett meghatározott tőkepuffer jelenti. A limiten felül a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatot szavatoló tőkével kell fedezni.

Működési kockázat – a HPT. 76/J. § (1) bekezdése alapján a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a hitelintézet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázata.

A takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét és a működési kockázat belső tőkeszükségletét az alapvető mutató módszerrel méri.

Piaci kockázat – a tőke, illetve jövedelem jelenbeli és/vagy jövőbeli változásának azon kockázata, amely a kereskedési könyvbe sorolandó kötvények, értékpapírok, áruk és devizák árfolyamának megváltozásából adódik.

A takarékszövetkezetnek kereskedési szándékkal tartott értékpapírjai nincsenek, így kamatkockázat korlátozására limitet nem állapított meg.

Vagyonkezelési szerződés keretében nem kezelte portfóliót.

Likviditási kockázat – annak a kockázata, hogy az intézmény nem képes kötelezettségeit időben teljesíteni, amikor a fizetés esedékessé válik.

A belső szabályozásban meghatározott tőkefedezet kivételével a likviditási kockázat belső tőkeszükségletét a tőkepuffer jelenti.

A Takarékszövetkezet mindent elkövet annak érdekében, hogy az esedékes és jogos kötelezettségek azonnali kifizetéséhez mindig rendelkezzen a szükséges mennyiségű pénzeszközzel.

A likviditási kockázat fő kategóriái:

- lejárat
- lehívási
- strukturális
- piaci

A Takarékszövetkezet a likviditás méréséhez a nettó finanszírozási pozíciót, a hitel/betét arányt, a lejáratú összhang elemzést, a nagy egyedi betétektől való függőséget veszi figyelembe. A likviditás tőkeszükségletét stressz-tesztel határozza meg.

KOCKÁZATKEZELÉS SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért az ügyvezetés, és az irányítása alá tartozó vezető kockázatkezelő a felelős.

A kockázatkezelés szervezetének áttekintéséhez a Takarékszövetkezet a lényeges kockázati típusokra vonatkozóan elkészítette és a Szervezeti és Működési Szabályzata mellékleteként folyamatosan karbantartja a feladatok és felelőségek megoszlását mutató táblázatokat. A táblázatok az egyes lényeges kockázati típusokra a fontosabb funkciókat, a felelős szervezeti egységeket vagy a felelős személyek beosztását, valamint a funkció gyakorlásának gyakoriságát tartalmazzák. A funkciók gyakorlásának gyakorisága a funkciókhoz kapcsolt feladatoktól és a Takarékszövetkezet sajátosságaitól függően lehet: eseti, folyamatos, napi, heti, havi, negyedéves, féléves, éves.

A TÖKETERVEZÉS ÉS A BELSŐ TŐKESZÜKSÉGLET MEGHATÁROZÁSA, BELSŐ TÖKEMEGFELELÉS SZÁMÍTÁS

A tőketervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a Takarékszövetkezetnél a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet, és járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, stabil növekedéshez is.

A különböző típusú, számszerűsített kockázatokat a Takarékszövetkezet az „építőkocka” elv alapján összesíti, amely a különböző kockázatokra mért belső tőkeszükségletek összeadását jelenti. Ez az elv ugyanaz, amit a szabályozás alkalmaz a minimális szavatoló tőke követelmény meghatározásánál.

Az „építőkocka” elv konzervatív megközelítést jelent, mert azon a feltételezésen alapul, hogy a szabályzatokban leírtak szerint mért kockázatok mindegyike egyszerre következik be. Az „építőkocka” elv alkalmazását indokolja, hogy a sztenderd módszerek alkalmazása nem teszi lehetővé a kockázatok közötti összefüggések számszerűsítését.

A Takarékszövetkezet a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül minimálisan tartandó tőkepuffert határoz meg.

A tőkepuffer mértékének a nagysága két tényezőtől függ: az egyes kockázatokra végrehajtott stressz tesztek eredményétől és a Takarékszövetkezet által végrehajtott kockázati önértékelés eredményétől.

A TAKARÉKSZÖVETKEZET SZAVATOLÓ TŐKÉJÉVEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK (234/2007.5.§)

A Takarékszövetkezet alapvető, járulékos és kiegészítő tőkéjének összege (2009.12.31.):

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető szavatoló tőke összesen	595,462
Alapvető tőke	463,178
Járulékos tőke	132,284
Piaci kockázatok fedezésére felhasználható összes kiegészítő tőke	0

A Takarékszövetkezet alapvető tőkéjének pozitív összetevői:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Alapvető tőkeként elismert tőkeelemek	28,608
- Befizetett jegyzett tőke	17,718
- Visszavásárolt saját részvények névértéke	0
- Tőketartalék	10,890
Alapvető tőkeként elismert tartalékok	437,763
Általános kockázati céltartalék a kockázattal súlyozott kitettség értékek összegének 1,25%-áig	1,189
Alapvető kölcsöntőke teljes összege	0

A Takarékszövetkezet alapvető tőkéjének negatív összetevői:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Egyéb levonások az alapvető tőkéből	-4,382
- Immateriális javak	-4,382

A Takarékszövetkezet járulékos tőkéjének pozitív elemei:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Alapvető kölcsöntőkéből a járulékos tőkébe beszámítható rész	0
Értékelési tartalékok	132,284
Járulékos kölcsöntőke	0
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	0

A Takarékszövetkezet járulékos tőkéjének negatív elemei:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke limit feletti része	0
Járulékos tőke limit feletti része	0

Levonások az alapvető és járulékos tőkéből:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Levonások az alapvető tőkéből és járulékos tőkéből	0
Levonások az alapvető tőkéből	0
Levonások a járulékos tőkéből	0

A kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni összes alapvető és járulékos tőke:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni összes alapvető és járulékos tőke	595,462

A TAKARÉKSZÖVETKEZET TŐKEMEGFELELÉSE (234/2007. 6-7.§)

A jogszabályokban rögzített és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által kiadott tőkemegfelelés belső értékelési folyamata által meghatározott rendszer „pillér”-ekre bontja a hitelintézetek tőkemegfelelését.

1. pillér: A hitelezési kockázatok, felhígulási kockázat, partnerkockázat, nagykockázat vállalások, működési tőkekövetelményét a HPT és kormányrendeletek által előírt módszerek szerint számítja.
2. pillér: A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatnak, valamint annak felügyeleti felülvizsgálat meghatározott mértékének és értékelésének az összessége. A hitelintézet belső tőkeszükségletét saját módszertanával számítja.
3. pillér: A hitelintézet a saját működéséről, kockázatairól rendszeres időközönként nyilvánosságra hozza a kormányrendeletben meghatározott információkat.

A szabályozási tőkekövetelmény méréséhez alkalmazott, a szabályozás szerint választott módszerek:

- Hitelezési kockázat – sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklését – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer, garanciák, készfizető kezessége esetében sztenderd módszer
- Partnerkockázati kitétségek: eredeti kockázat módszere
- Működési kockázat – alapmutató módszer

A hitelezési kockázat tőkekövetelményét a kockázattal súlyozott kitétség értéknek a hitelkockázat mérséklés figyelembe vétele után meghatározott összegének 8%-át jelenti.

A BELSŐ TŐKEMEGFELELÉS ÉRTÉKELÉSI FOLYAMATRA VONATKOZÓ ELVEK ÉS STRATÉGIA

A belső tőke megfelelés értékelési folyamat mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magába foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet Vezető Testületei biztosítják, hogy a Takarékszövetkezet

- az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítja, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);
- meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges **belső tőke nagyságát**, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A Takarékszövetkezet a Hpt.13/C §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából **kis intézménynek** minősül, mert

- termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak,
- tevékenységét Magyarországon végzi, nem végez határon átnyúló szolgáltatást
- kis piaci részesedéssel rendelkezik
- a HPT. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmazza a fejlett módszereket.

A belső tőkeszükséglet számítás részei:

- kockázat-típusonként számítja a szükséges tőkét
 - tőkepuffer számítás
 - stressz teszt miatti tőkepuffer számítás
- Ezek összege adja a Takarékszövetkezet belső tőkeszükségletét.

A takarékszövetkezet a belső tőkeszámítás első részében a következő kockázattípusokat értékeli és számolja ki a tőkeszükségletet:

1. Hitelezési kockázat
2. Működési kockázat
3. Likviditási kockázat (limittúllépés esetén)
4. Koncentrációs kockázat (limittúllépés esetén)
5. Nem kereskedési könyvi kamatkockázat (ha a súlyozott nettó pozíció aránya a szavatoló tőkéhez viszonyítva túllépi a 20%-ot)

A belső tőkeszükséglet számításának második részében a következő stressz tesztek kerülnek végrehajtásra:

6. Hitelkockázati stressz teszt
7. Koncentrációs kockázat stressz teszt
8. Kamatkockázati stressz teszt
9. Likviditási stressz teszt

Takarékszövetkezetünk ezen túl önértékelést is végez, ebből szintén tőkekövetelményt határoz meg.

(adatok m/Ft)

Kockázatok tőkekövetelménye	
Megnevezés	2009.12.31.
Kockázatok tőkeszükséglete I. pillér	261,784
ebből: hitelezési	190,785
működési	70,999
Tőkepuffer értéke: max (stressz tesztek, önértékelés)	52,357
Összes tőkeszükséglet a 2. pillér alatt tőke- és stressz pufferrel)	314,141
Tőkemegfelelési mutató 1. pillér alatt	18,20
Tőkemegfelelési mutató 2. pillér alatt	15,16

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hitelezési kockázatkezelésről szóló kormányrendeletben meghatározott következő kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be.

KITETTSÉGI OSZTÁLYOK SZERINTI KOCKÁZATI KATEGÓRIÁK TŐKEKÖVETELMÉNYE

Megnevezés	Tőkekövetelmény összege (2009.12.31., millió Ft)	Kockázattal súlyozott eszközérték	Kitettségek Mérlegtétel	Kitettségek Mérlegen Kívül
- Központi kormányok és Központi bankok	0	0	810,018	0
- Helyi Önkormányzatok	0	0	0	0
- Közszektorbeli intézmények	0,001	0,012	0,012	0
- Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	29,864	373,298	1 906,402	0
- Vállalkozások	17,783	222,292	200,289	22,003
- Lakosság	80,227	1002,840	1 306,605	30,515
- Ingatlannal fedezett követelések	24,300	303,745	738,890	24,587
- Késedelmes tételek	7,027	87,840	85,422	0
- Egyéb tételek	31,583	394,786	446,454	0
Összesen:	190,785	2 384,813	5 494,092	77,105

A késedelmesnek minősített tételek belső szabályzatban való megközelítése

A Takarékszövetkezet az általa kezelt hitelállomány minőségi változásából következő értékvesztés változását, a céltartalék képzése és értékvesztés elszámolása szabályzatban határozza meg.

A céltartalék képzés és értékvesztés elszámolás során a Takarékszövetkezet a 2000. évi C. törvény, valamint „A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól” szóló 250/2000. (XII.24.) Kormányrendelet alapján jár el.

A takarékszövetkezet a tételek minősítését, az alábbi általános szabályok szerint végzi:

1. A kintlévőségek minősítését naptári negyedéves rendszerességgel végzi, amíg azok visszafizetésre kiegyenlítésre vagy a könyvviteli nyilvántartásból kivezetésre nem kerülnek.
2. Takarékszövetkezetünk a kintlévőségek minősítését a 250/2000. (XII.24.) Kormányrendelet 7. számú melléklete szerinti egyedi értékeléssel végzi, csoportos értékelés alá semmilyen tételt nem von.
3. Az ügyleteket értékükkel, az alábbiak szerint soroljuk a minősítési kategóriák valamelyikébe
 - a.) Az 1 millió Ft alatti lakossági és az 5 millió Ft alatti vállalkozói hitelek *egyszerűsített minősítés* alá tartoznak.
 - b.) Az a. pontban nem tartozó hitelek *egyedi minősítés* alá tartoznak.
 - c.) A Hpt. 79.§, Bszt.101.§ alapján a nagykockázat vállalásnak tekintendő ügyletek, mint kintlévőségek minősítése kizárólag egyedi, tételes számbavétel és ellenőrzés alapján történhet. Amennyiben a kintlévőségek minősítése romlik, abban az esetben soron kívül, végezzük el a felülvizsgálatot.
4. Az egyedi tételek kategóriájába történő besorolását az alábbi szempontok alapján kell elvégezni:
 - a kintlévőség megtérülése, illetve veszteség valószínűsítésének és annak mértéke;
 - a kötelezettségek fizetési, vagy törlesztési késedelme;
 - a fizetési, törlesztési késeledelem rendszeressége;
 - az ügyfél pénzügyi helyzete, stabilitása, jövedelemtermelő képessége és az ezekben beállott változások;
 - a fedezetként felajánlott biztosítékok értéke, értékesíthetősége, hozzáférhetősége, és az ezeken bekövetkezett változások;
 - a fedezetként felajánlott biztosítékok értéke, értékesíthetősége, hozzáférhetősége, és az ezekben bekövetkezett változások;

A számításra vonatkozó általános szabályok:

1. Mérlegen kívüli tételek lehívása - A mérlegen kívüli kötelezettségvállalások összegét csökkenteni kell, és a mérlegen belüliekét ugyanezzel az összeggel meg kell növelni, feltételezve a megnyitott hitelkeretek lehívását, illetve garanciák beváltását.

2. Magyarország irányadó külső minősítésének BBB-re romlása – Fel kell tételezni, hogy Magyarország irányadó minősítése a BBB besorolásnak megfelelő, és emiatt

- a devizában denominált magyar központi kormányzattal szembeni kitétségeknél a kockázati súlyt növelni kell (kivéve, ha EU tagállami devizákról van szó, és a Takarékszövetkezetnek van megfelelő forrása ugyanabban a devizanemben);
- a 3 hónapon túli magyar hitelintézetekkel szembeni kitétségekre alkalmazott kockázati súlyt 50%-ra kell emelni;
- a 3 hónapon túli magyar önkormányzatokkal szembeni kitétségekre alkalmazott kockázati súlyt 100%-ra kell növelni.

3. Ingatlan fedezetek romlása – Az ingatlannal fedezett kitétségek közül a fedezetek elfogadhatóságának romlása miatt át kell sorolni az ingatlannal fedezett kitétségek munkalapján belül a fedezetlen állományba a lakossági, illetve vállalkozói kitétségek közé, attól függően, hogy a kitétség fedezet nélkül melyik kitétségi osztályba tartozna.

4. Előre rendelkezésre bocsátott és előre rendelkezésre nem bocsátott fedezetek romlása – a garanciák és pénzügyi fedezetek fedezeti értékét 5%-kal csökkenteni kell és átsorolni a fedezett ügylet kitétségi osztályába.

5. Késedelmes tételek növekedése – A vállalkozói, a lakossági, az ingatlannal fedezett kitétségi osztályba lévő tételek, valamint az önkormányzati és a 100%-os közszektorbeli intézményekkel szembeni kitétségeket külön-külön át kell sorolni a késedelmes tételek közé.

6. Késedelmes tételek közé átsorolt állományok – értékvesztés hányadok – kockázati súlyozás. Az átsorolt ingatlannal fedezett kitétségeknél meg kell határozni az átsorolt tételek értékvesztés hányadát 20%-nál nagyobb értékvesztést feltételezve

- 50%-os súlyozás rendelve a lakóingatlannal fedezett kitétség részekhez
- 100%-os súlyozást rendelve az egyéb ingatlannal fedezett kitétségekhez

Az átsorolt állományokból a feltételezett értékvesztés hányad alapján meg kell határozni a 100%-os és a 150%-os kockázati súlyozás alá eső állományokat az alábbi tételeknél

- önkormányzatokkal szembeni kitétségek közül átsorolt tételek közszektorbeli intézményekkel szembeni kitétségek közül átsorolt tételek
- vállalkozói kitétségek közül átsorolt tételek
- lakossági kitétségek közül átsorolt tételek

Hitelintézetekkel szembeni kitétségek

- A magyar hitelintézetekkel szembeni kitétségeknél a stressz teszt során – az ország minősítésének romlásán kívül – más hatással nem kell számolni.
- A más országokban bejegyzett hitelintézetekkel szembeni kitétségek a Takarékszövetkezetnél nincsenek.

8. Fedezett kötvények, kollektív befektetési formákban lévő kitétségek a Takarékszövetkezetnél nincsenek.

ÉRTÉKVESZTÉS ELSZÁMOLÁSA ÉS VISSZAÍRÁSA, A CÉLTARTALÉKOK KÉPZÉSE ÉS FELHASZNÁLÁSA MEGHATÁROZÁSÁRA SZOLGÁLÓ MEGKÖZELÍTÉSEK ÉS MÓDSZEREK

A Takarékszövetkezet a Számviteli törvény és a 250/2000. Kormány rendelet értelmében értékvesztést számol el az átvett eszközök, a készlet után is.

Az ügyfélkövetelések esetében a Takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és a várhatóan megtérülő értéke között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

2001. január 1-jét követően a Takarékszövetkezet a forgatási célú értékpapírok és a vagyoni érdekeltségek után értékvesztést számol el, amennyiben a minősítés időpontjában a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke között tartós és jelentős összegű különbség mutatkozik, azaz veszteség keletkezése valószínűsíthető.

A Takarékszövetkezet a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére céltartalékot képez. Egyéb követelésekre, várható veszteségekre az értékvesztés, illetve céltartalék elszámolása a Számviteli Politika más fejezetében rögzítettek szerint történik.

Az **értékvesztés mértékének** meghatározásánál alapvetően a követelés, befektetés, átvett eszköz várható megtérülését kell figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározása során a Takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a veszteség keletkezésének valószínűsége és nagysága
- a várható veszteség és az eredeti bekerülési /nyilvántartási érték aránya
- az eszköz minősítési kategória
- a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírások.

Ha a minősítés során az adott eszköz könyv szerinti értéke magasabb a várható megtérülésnél, illetve az adott eszköz piaci értékénél, úgy a Takarékszövetkezet értékvesztést számol el.

Az ügyfélkövetelések várható megtérülésének megítélése során a várható veszteség megállapításakor figyelembe veszi, hogy az ügyféllel szembeni követelések állami garanciával, készfizető kezességével, bankgaranciával, intézményi garanciával készpénzfedezettel biztosított-e. Ebben az esetben a leírtak figyelembevételével számított tényleges veszteség alapján kell az értékvesztés összegét meghatározni.

Állami és intézményi garanciavállalás esetén a biztosítékkal fedezett követelés értékét meg kell osztani a garanciát vállaló szervezet és a Takarékszövetkezet között, s ennek alapján kell a Takarékszövetkezetre háruló várható veszteséget kiszámítani.

A Takarékszövetkezet az elszámolandó értékvesztés nagyságát az egyszerűsített minősítés hatálya alá tartozó tételek esetében az alábbi mértékek alapján határozza meg, a bruttó könyv szerinti érték %-ban:

Külön figyelendő	5%
Átlag alatti	20%
Kétes	50%
Rossz	95%

Az egyedileg minősített eszköztételek esetében minősítési kategóriánként az egyedileg elszámolt értékvesztést úgy határozza meg a Takarékszövetkezet, hogy az értékvesztés állománya és az eszköz bruttó könyv szerinti illetve bekerülési értékének hányadosa az alábbi sávokba essen:

Külön figyelendő	1% - 10%
Átlag alatti	11% - 30%
Kétes	31% - 70%
Rossz	71% - 100%

Amennyiben a minősítés során az ügyfélkövetelés várható megtérülése magasabb a könyv szerinti értéknél, azaz a minősítési kategória javul, úgy az értékvesztés visszairásával a könyvszerinti értéket növelni kell, maximum a bekerülési érték erejéig.

A befektetési és forgatási célú értékpapírok esetében ha a minősítéskori piaci érték jelentősen és tartósan magasabb az értékpapír könyv szerinti értékénél, úgy az értékvesztés visszairásával növeli a Takarékszövetkezet a könyv szerinti értéket, de maximum a beszerzési ár illetve a névérték erejéig.

A számviteli törvény alapján a Takarékszövetkezet mérlegkészítéskor értékvesztést számolhat el **az átvett** készletekre, ha a készlet bekerülési illetve könyv szerinti értéke lényegesen magasabb mérlegkészítéskor ismert piaci értékénél. Ugyancsak értékvesztést kell elszámolni, azaz csökkenteni kell a készlet bekerülési illetve könyv szerinti értékét, ha mérlegkészítéskor a készlet kétségesé vált, pl.: értékesítés, hasznosítás. Tárgyévben készletek után értékvesztés elszámolás nem volt.

Függő kötelezettségek és a jövőbeni kötelezettségek után képzett kockázati céltartalékként kell elszámolni – mérlegen kívüli tételek közé tartozó – függő kötelezettségek és jövőbeni kötelezettségek minősítése alapján képzett kockázati céltartalék összegét.

Az egyedi minősítés hatálya alá tartozó függő és jövőbeni kötelezettségek esetében az egyedileg meghatározott céltartalék képzést úgy kell meghatározni, hogy a megképzett céltartalék állománya és a mérlegen kívüli tétel nyilvántartási értékének hányadosa az alábbi sávokon belül legyen:

Külön figyelendő:	1% - 10%
Átlag alatti	11% - 30%
Kétes	31% - 70%
Rossz	71% - 100%

Ha az évközi minősítés során a kockázati céltartalék állománya meghaladja a minősítés szerint szükséges szintet, akkor a céltartalék többletet fel kell szabadítani. A függő és jövőbeni kötelezettség megszűnésekor illetve az abból adódó veszteség realizálásakor a kockázati céltartalékot fel kell használni.

2001. január 1-jét követően a Takarékszövetkezet nem él az általános kockázati céltartalék képzés lehetőségével. Az eddig az időpontig megképzett általános kockázati céltartalékot az előre nem látható, illetve előre nem meghatározható lehetséges veszteségek fedezetére használja fel az eszköztételek kivezetésekor, illetve a mérlegen kívüli kötelezettség megszűnésekor.

SZÁMVITELI BESZÁMÍTÁSOK UTÁNI KITETTSÉG ÉRTÉKEK HITELKOCKÁZATMÉRSEKLÉS FIGYELEMBEVÉTELI ELŐTTI ÖSSZEGE:

Kitettségi osztályok	Bruttó kitettségi érték (millió Ft)
Központi kormány, központi bank	692,260
Regionális kormány, helyi önkormányzat	0
Közszektorbeli intézmények	0,012
Multilaterális fejlesztési Bankkal szembeni	0
Nemzetközi szervezettel szembeni	0
Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni	1810,948
Vállalkozással szembeni	329,885
Lakossággal szembeni	1498,094
Ingatlannal fedezett	842,908
Késedelmes tételek	220,365
Fedezett kötvény	0
Kollektív befektetési értékpapír	0
Egyéb tételek	446,454
Összesen	5 840,926

KITETTSÉGEK FÖLDRAJZI-LEGALÁBB ORSZÁGONKÉNTI – MEGOSZLÁSA KITETTSÉGI OSZTÁLYONKÉNT

A Takarékszövetkezet nem végez határon átnyúló tevékenységet.

HITELEK HÁTRALÉVŐ FUTAMIDŐ SZERINTI CSOPORTOSÍTÁSA

(adatok m/Ft)

Millió Ft	Éven belüli	1-5 év	5 éven túl	Összesen
Helyi önkormányzatok	-	10,000	10,000	20,000
Vállalkozások	143,476	140,812	398,035	682,323
Egyéni vállalkozók	89,294	118,927	115,636	323,857
Lakosság	83,664	840,772	705,098	1 629,534
Non-profit intézmények	0,026	-	-	0,026
Összesen	316,460	1 110,511	1 228,769	2 655,740

KITETTSÉGEK GAZDASÁGI ÁGAZATBELI VAGY ÜGYFÉL-KATEGÓRIA SZERINTI MEGOSZLÁSA

KITETTSÉGEK ÜGYFÉLKATEGÓRIA SZERINTI MEGOSZLÁSA

(adatok m/Ft)

Ügyfél kategória	Kitettség értéke
Hitelek – nem pénzügyi vállalkozásoknak	682,323
Jogi személyiségű vállalkozások	428,619

Jogi személyiséggel nem rendelkező vállalkozások	253,704
Hitelek – Háztartásoknak	1 953,391
Egyéni vállalkozók	323,857
Lakosság	1 629,534
Hitelek – egyéb	20,026
Önkormányzatok	20,000
Non profit szervezetek	0,026
Összesen:	2 655,740

KÉSEDELMES TÉTELEK ÉS HITELMINŐSÉG-ROMLÁST SZEVEDETT KITETTSÉGEK

(adatok m/Ft)

Késedelmes tételek megoszlása

Ügyfél kategória	Bruttó összeg
Hitelek – nem pénzügyi vállalkozások	226,515
Hitelek jogi személyiségű vállalkozásoknak	79,868
Hitelek nem jogi személyiségű vállalkozásoknak	146,647
Hitelek – háztartásoknak	375,568
Hitelek egyéni vállalkozóknak	10,243
Hitelek lakosságnak	365,325
Hitelek egyéb (önkormányzatok+non profit)	-
Mérlegen kívüli tételek	-

ELSZÁMOLT ÉS VISSZAÍRT ÉRTÉKVESZTÉS, ILLETVE KÉPZETT ÉS FELHASZNÁLT CÉLTARTALÉK

(adatok m/Ft)

Értékvesztés összege

Megnevezés	Év eleji nyitó állomány	Képzett értékvesztés	Visszaírt értékvesztés	Év végi záró állomány
Hitelek nem pénzügyi vállalkozások	73,305	35,023	24,151	84,177
Hitelek jogi személyiségű vállalkozásoknak	21,142	11,440	14,235	18,347
Hitelek nem jogi személyiségű vállalkozásoknak	52,163	23,583	9,916	65,830
Hitelek háztartásoknak	67,117	60,726	48,113	79,730
Hitelek egyéni vállalkozóknak	12,134	4,596	9,314	7,416
Hitelek lakosságnak	54,983	56,130	38,799	72,314
Hitelek egyéb	0,114	0	0,100	0,014
Mindösszesen	140,536	95,749	72,364	163,921

(adatok m/Ft)

Céltartalék összege (millió Ft)

Megnevezés	Év eleji nyitó állomány	Képzett céltartalék	Felhasználás, felszabadítás	Év végi záró állomány
Függő-és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék	0,385	1,808	0,662	1,531
Függő kötelezettségekre képzett céltartalék	0,385	1,808	0,662	1,531
Jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék	0	0	0	0
Egyéb céltartalék összesen	0	0	0	0
Számviteli előírások szerinti céltartalék	-	0	-	0
LPT kiegyenlítési céltartalék	0	0	0	0
Egyéb céltartalék	0	0	0	0
Általános kockázati céltartalék	3,351	0	1,936	1,415
Mindösszesen	3,736	1,808	2,598	2,946

HITELMINŐSÉG-ROMLÁST SZENVEDETT ÉS KÉSEDELMES KITETTSÉGEK – ELSZÁMOLT ÉRTÉKVESZTÉSEKKEL, ILLETVE KÉPZETT CÉLTARTALÉKKAL CSÖKKENTVE – ORSZÁGONKÉNTI MEGOSZLÁS SZERINT.

A Takarékszövetkezetnek nincs határon átnyúló tevékenysége.

**SZTENDERT MÓDSZER
(234/2007.8§)**

A Takarékszövetkezet a kockázati súlyok meghatározásakor a PSZÁF által elfogadott külső minősítő szervezetet fogadja el.

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/A § értelmében a sztenderd módszer szerint, a hitelezéskockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr.-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be.

A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a PSZÁF-nak az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső minősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitettségnél a PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandóak. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

HITELEZÉSI KOCKÁZAT MÉRSÉKLÉS (234/2007. 12.§)

Elismerhető hitelkockázati fedezetet alkalmazó hitelintézetnek nyilvánosságra kell hozni:

A MÉRLEGEN BELÜLI ÉS KÍVÜLI NETTÓSÍTÁSRA ALKALMAZOTT SZABÁLYZATOK FŐBB ELVEI

A tőkekövetelmény mérséklésénél a Takarékszövetkezet nem számol a nettósításból adódó hatásokkal.

A BIZTOSÍTÉKOK ÉRTÉKELÉSÉRE ÉS KEZELÉSÉRE SZOLGÁLÓ FŐBB SZEMPONTOK

Fedezet definíciója:

A fedezet szerződést biztosító olyan kötelezettség, amely arra szolgál, hogy a szerződés kötelezettjének nem teljesítése vagy nem szerződésszerű teljesítése esetén abból a jogosult kielégítést nyerjen. Fedezetül kizárólag olyan biztosíték fogadható el, amely forgalomképes, pénzben meghatározható értékkel bír.

Fedezeti érték meghatározása:

A Takarékszövetkezet a kockázatvállalási ügyletek mögé állított biztosítékok fedezeti értékének megállapításához az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- Forgalomképes vagyoni eszközöknél igazolt forgalmi érték
- 1 évnél nem régebbi adásvételi szerződés vagy számla
- Államilag garantált átvételi ár
- Ingatlan: - szakértő által megadott piaci ár
 - Lakás céljaul szolgáló ingatlan fedezetnél az adásvételi szerződésben szereplő vételár csak eredeti, ügyvéd által ellenjegyzett okirat alapján fogadható el.

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási ügyletet kizárólag fedezet kikötése mellett vállal, kivéve, ha belső szabályozás lehetővé teszi (pl. hitelkártyához kapcsolódó hitel).

A fedezetekre vonatkozó szerződéses feltételeket írásban kell foglalni.

A szabályozói tőkekövetelmény megállapítása során a kockázattal súlyozott kitettség értékének meghatározásakor a hitelezési kockázat csökkentésére kizárólag a Hitelezési kockázat kezelésről szóló rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkockázati fedezeteket vesz figyelembe.

Az előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet tárgyaként olyan vagyontárgyakat ismer el, amelyik likvid és értékálló.

A hitel-előterjesztés és hiteldöntés során a Takarékszövetkezet elsődlegesen az adott ügyletből való megtérülés kockázatát vizsgálja és méri fel, ugyanakkor elengedhetetlen, hogy az adott ügylet mögött álló biztosítékok minden esetben fedezetet nyújtsanak a tőkekövetelésre valamint a járulékos költségekre.

A kockázatvállalási döntés előtt a Takarékszövetkezet meggyőződik a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, jelenlegi és várható jövőbeni értékéről, terhelhetőségéről és hozzáférhetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt figyelemmel kíséri az ezekben bekövetkezett esetleges negatív és pozitív változásokat.

A fedezet meghatározásakor a Takarékszövetkezet az ügylet jellegét, az ügyfél és partnerminősítést valamint a fedezetek értékállandságát veszi figyelembe.

Többféle biztosíték kikötése esetén a szerződésben rögzíteni kell, hogy nem teljesítés illetve nem szerződés szerű teljesítés esetén jogosult kiválasztani a biztosíték/ok/ felhasználásának sorrendjét.

Azon dologi biztosítékokra vonatkozó szerződések, amelyeknek jogszabályon alapuló érvényességi kelléke a közjegyzői okiratba foglalás (pl: ingó jelzálog, vagyont terhelő zálogjog) kizárólag ebben a formában köthetők meg érvényesen.

Jelzálogterhelésnél figyelembe kell venni a bejegyzés ranghelyét, az előző bejegyzések könyvszerinti nettó értékéhez viszonyított hányadát. Az ingatlan az értékbecslő által meghatározott értékének 70%-áig terhelhető.

- Dologi biztosíték

- 1./ Óvadék
- 2./ Zálogjog
 - 2.1 ingatlant terhelő zálogjog
 - 2.1.1. keretbiztosítéki jelzálog
 - 2.1.2. ranghely fenntartás
 - 2.2. ingóságot terhelő zálogjog
 - 2.3. kézizálogjog
- 3./ Vagyont terhelő zálogjog
- 4./ Óvadék
- 5./ Opció – ingóságon

- Személyi biztosítékok

- 1./ Garancia
 - 1.1. Bankgarancia
 - 1.2. Állami garancia
 - 1.3. Egyéb garancia
- 2./ Kezesség
 - készfizető kezesség
 - bankkezesség
- 3./ Adós jövedelme

- Egyéb biztosítékok

1./ Engedményezés

- követelés engedményezés
- árbevétel engedményezés
- visszaváltható életbiztosítás
- vagyonbiztosítás és egyéb biztosítás megkötése, kártérítési engedményezése a Takarékszövetkezetnek.

2./ Azonnali beszedési megbízás

A fedezetek elfogadhatóságának, értékének, értékesíthetőségének és hozzáférhetőségének meghatározása az alábbiakra terjed ki:

1. A fedezet/ek/ (fizikai) meglétének vizsgálatára, a helyszíni szemle és állapotfelmérés elvégzése.

2. A fedezet/ek/et felajánló természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli rendelkező társaságok tulajdonosi/ rendelkezési jogának vizsgálatára,

3. A fedezet/ek/ dokumentumainak összegyűjtésére, nyilvántartása, rendszeres értékelése, valamint a terhelhetőség és a szabad érvényesíthetőség ellenőrzésére.

1. A biztosítéknak a hitelszerződés időpontjában fedezetet kell, hogy nyújtson a tőke és járulékos követelésre,

- éven belüli, rövidlejáratú hitel esetében a tőke és 2 negyedévi kamat erejéig,
- éven túli, hosszúlejáratú hitel esetében a tőke és 1 évre felszámított kamat erejéig,

ezen túl eleget kell tennie annak a követelménynek is, hogy ez a fedettségi szint a hitel teljes futamideje alatt a mindenkori tőke és járulékos követelések erejéig biztosítva legyen. Ennek érdekében a Takarékszövetkezetnek mérlegelnie kell

- a fedezet várható állagromlását, értékesíthetőségének változását,
- a fedezet jogi érvényesíthetőségét, annak időtartamát és az ezalatt bekövetkező potenciális veszteséget.

2. A fedezet értékállandóságát hosszú lejáratú hitel esetén évente helyszíni vizsgálatral ellenőrzi.

Éven belüli lejáratra nyújtott hitelek esetén a fedezetek felülvizsgálatát és újraértékelését abban az esetben végzik el soron kívül, ha az adós fizetőkészségében, a fedezetek értékében, illetve érvényesíthetőségében olyan jellegű változás következett be, amelyek indokoltá tehetik pótlólagos fedezetek bevonását.

3. A biztosítékok értékelésénél figyelembe kell venni, hogy a biztosíték mobilizálhatóságát és értékesíthetőségét. (Ingatlanoknál például előnybe kell részesíteni a nagyvárosi és a lakatlan ingatlanokat.) Kerülni a nehezen értékesíthető fedezetek elfogadását. Bérleti joggal, vagy haszonélvezeti joggal terhelt ingatlant csak hozzájáruló nyilatkozattal fogad el.

4. A biztosítékok tulajdonosainak számát is figyelembe veszi. Nem ajánlott olyan biztosíték elfogadása, amely 3 vagy ennél több tulajdonos tulajdonát képezi. Ez esetben a tulajdonostársak közötti vita is nehezítheti az értékesíthetőséget. Kivétel, ha házastársak, illetve közvetlen családtagok közös tulajdonáról van szó, és írásban mindannyian hozzájárultak a vagyontárgy lekötéséhez fedezetként.
5. Ha a garancia vagy a kezességvállalás nem biztosítja a teljes kockázatvállalást, a további fedezetek értékelésekor figyelembe kell venni, hogy a beváltott garancia, kezesség utáni megtérülésből a garantőr, illetve kezes a követelések megoszlása szerint részesedik.

A fedezetek felülvizsgálata, újraértékelése során a fedezetek meglétét, állapotát és érvényesíthetőségét megvizsgálja.

A biztosítékként, fedezetként, óvadékként kapott eszközök, garancia- és kezességvállalások ezer Ft-ban 2009.12.31-én:

Fedezetek, biztosítékok teljes értéken	Adatok (mft)
Pénzfedezet	61,600
Bankgaranciák és készfizető kezességek	
Központi költségvetés garanciái	35,045
Egyéb garancia és kezességvállalás	118,162
Értékpapírok	
Engedményezés	48,101
Készletre bejegyzett zálogjog	
Jelzálogok	2 338,209
Egyéb garancia és kezességvállalás	9 784,414
Összesen	12 385,531

AZ ELISMERT BIZTOSÍTÉKOK FŐ TÍPUSAI

A Hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapításának szabályairól szóló szabályzat szerint az alábbi biztosítékokat ismeri el.

A szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából figyelembe vehető hitelkockázatot mérséklő fedezetek:

- 1) Pénzügyi biztosítékok
- 2) A nem hitelnyújtó intézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
- 3) Az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a Takarékszövetkezet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak
- 4) A nem hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja
- 5) Garancia és készfizető kezesség

Elismerhető, előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet nyújthat:

- központi kormány és központi bank
- regionális kormány és helyi önkormányzat
- multilaterális fejlesztési bank
- hitelintézet és befektetési vállalkozás
- vállalkozás, ideértve a hitelintézet és a befektetési vállalkozás anyavállalatát, leányvállalatát és Szmt. Szerinti kapcsolt vállalkozását, ha
- hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás

A GARANCIÁT NYÚJTÓKAT ÉS KEZESSÉGEKET VÁLLALÓKAT ÉS AZOK HITELMINŐSÍTÉSI KATEGÓRIÁJÁT A HKR. 108. § (1) BEKEZDÉS SZERINTI BONTÁSBAN

Csoportosítás	Minősítési kategória					
	1 (AAAA A)	2 (A+A)	3 (BBB +- BBB-)	4 (BB+- BB-)	5 (B+ -B-)	6 (CCC +- CCC-)
Központi kormány és bank			1			
Hitelintézet és befektetési vállalkozás						

TŐKEMEGFELELÉS SORÁN SZÁMÍTÁSBA VETT KÉSZFIZETŐ KEZESSÉG, GARANCIA

Adatok (m/Ft)

Megnevezés	Hitel bruttó összege	Biztosíték összege
Állami készfizető kezesség 37144514-28913673	55,249	35,045
AVHGA Zrt	3,914	2,192
Garantiqa Zrt	143,788	115,031
Összesen	202,951	152,268

Takarékszövetkezetünk tőkekövetelményt mérséklő biztosítékként a Garantiqa Hitelgarancia Zrt és az AVHGA Zrt által nyújtott garanciák államilag viszontgarantált részét fogadjuk el.

A KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITETTSÉGEK ÉRTÉKE AZ ELISMERT PÉNZÜGYI BIZTOSÍTÉKOK ÉS MÁS ELISMERT HITELKOCKÁZATI FEDEZETEK ÁLTAL FEDEZETT, TELJES KITETTSÉG

(adatok m/Ft)

Kitettségi osztályok	Fedezett, összes kitettség	Garancia	Pénzügyi biztosítékok	Fedezett, összes kitettség kock.mérs.tét.csök.
Regionális kormányok, önkormányzatok	0,000	0,000	0,000	0,000
Vállalkozással szembeni kitettség	328,585	76,554	0,000	252,031
Lakossággal szembeni kitettség	1 483,055	52,706	50,945	1 379,404
Ingatlanl fedezett kitettség	828,738	23,007	10,000	795,731
Egyéb	0,000	0,000	0,000	0,000
Összesen	2 640,378	152,267	60,945	2 427,166

KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZERPLŐ RÉSZVÉNYEK, POZÍCIÓK
(234/2007. 13-15. §)

Kereskedési könyvi tétele a Takarékszövetkezetnek 2009. évben nem volt.

RÉSZVÉNYEK BEN LEVŐ KITETTSÉG

A Takarékszövetkezetnek kereskedési könyvben nem szereplő részvénye van a Magyar Takarékbank Zrt-ben 28.761.142 Ft könyv szerinti és 6.892.000 Ft névértékben.

KAMATKOCKÁZAT

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréseiből keletkeznek. A banki könyvi kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatláb változást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját. (PSZÁF 2/2008. számú módszertani útmutatója a hitelintézetek kamatláb kockázatának).

A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik.

A Takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján banki könyvhöz tartozó instrumentumok nettó jelenérték változást mért. Ez látható az alábbi táblázatban:

HUF	Szavatoló tőke (mFt)	Súlyozott pozíció (mFt)	Nettó jelenérték változás aránya %
2009.03.31.	558,399	15,836	2,84
2009.06.30.	540,083	9,769	1,81
2009.09.30.	540,083	7,985	1,48
2009.12.31.	595,462	7,215	1,21

Ez az elemzés, valamint a 200 bázispontos kamatsokk képezi alapját tőkekövetelmény számításának.

MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT (234/2007. 16.§)

A Takarékszövetkezet a Hpt. 76/J § értelmében az alapmutató módszer szerint számolja tőkekövetelményét. A következő táblázat ennek eredményét tartalmazza:

(adatok M/Ft)

Tárgyévet megelőző 3. év bruttó jövedelme	Tárgyévet megelőző 2.év bruttó jövedelme	Tárgyévet megelőző 1. év bruttó jövedelme	Működési kockázat tőkekövetelmény
432,185	470,468	517,322	70,999

Fegyvernek, 2010. május 27.

Fegyvernek és Vidéke Körzeti
Takarékszövetkezet
Fegyvernek, Felszabadulás út 138.